

PİSAGOR

Pisagor ya da Pythagoras, M.Ö. 570 - M.Ö. 495 yılları arasında yaşamış olan İyonyalı filozof, matematikçi ve Pisagorculuk olarak bilinen akımın kurucusudur. En iyi bilinen önermesi, kendi adıyla anılan Pisagor teoremidir. "Sayıların babası" olarak bilinir.

Pisagor ve öğrencileri her şeyin matematikle ilgili olduğuna, sayıların nihâî gerçek olduğuna, matematik aracılığıyla her şeyin tahmin edilebileceğine ve ölçülebileceğine inanmışlardır.

Kendisini filozof, yani bilgeliğin dostu olarak adlandıran ilk kişiydi. Pisagor, düşüncelerini yazıya dökmediği için hakkında bilinenler öğrencilerinin yazılarında anlattıklarıyla sınırlıdır. Pisagor'a atfedilen birçok eser, gerçekte onun öğrencilerinin olabilir.

Pisagor, Yunanistan'daki Sisam Adası'nda doğmuştur. Yüzük taşı yapımcısı Mnesarkhos'un oğludur. İlk eğitimini doğduğu adada almış, daha sonraları ticaret için babasıyla farklı şehirlere gitmiştir. Tales'in öğrencisi olan Pisagor, Tales'in isteği ile dönemin matematikteki öncü ülkesi Mısır'a gitmiş ve Antiphon'un "Erdemde Sivrilenenler Üzerine" adlı eserine göre orada Mısır dilini öğrenmiştir.

Döndüğünde Sisam Adası'nın tiran Polykrates'in baskısı altında olduğunu görünce İtalya'nın güneyindeki bir Yunan kenti olan Crotone'ye gitmiştir.

Pisagor ve öğrencileri, bu korkunç yangında hayatlarını kaybetmişlerdir.

Pisagor Teoremi

Pisagor, birçoklarının hayatına ilkokul ve ortaokulda işlenen matematik dersleriyle dahil olmuş bir isim. Matematik denildiğinde mutlaka akla gelen Pisagor, Pisagor teoremi ile ünlenmiştir. A kare ile b kare'nin toplamının c kare'ye eşit olması formülüyle ifade edilen bu teoride dik üçgenin üç kenarı arasındaki temel ilişki ele alınmıştır. Pisagor teoremi, hipotenüsün karesinin diğer iki kenarın karelerinin toplamına eşit olduğunu belirtir.